

Aan: Ministerie van Binnenlandse Zaken

Datum 14 maart 2024
Onze referentie KNB/EvH/AM/JV/24-0122
Betreft Reactie op Wijziging Omgevingsregeling met betrekking tot een
gewijzigde milieuprestatie gebouwen

L.S.,

Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek (KNB) is de branchevereniging voor en van fabrikanten die in Nederland producent zijn van gebakken bouwmaterialen: straat- en metselbaksteen, gebakken dakpannen en keramische tegels.

Graag maakt KNB gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het voornemen tot wijziging van de Omgevingsregeling in verband met de nieuwe Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken en het vastleggen van de methode voor het bepalen van de afwijkende milieuprestatie.

In algemene zin is KNB voorstander van een integrale milieubeoordeling van bouwwerken. Bij de bepaling van de milieubelasting van het gebouw door de toe te passen materialen onderschrijft KNB dan ook de keuze van de Rijksoverheid voor het opnemen van alle 19 milieu-impact-categorieën uit de EN 15804+A2 en de daarbij voorgestelde weegfactoren milieuprestatie (volgens bijlage XVIA bij artikel 5.31f) om tot een evenwichtige beoordeling van de milieuprestatie te komen.

Bij een integrale milieubeoordeling moet rekening worden gehouden met de 9 planetaire grenzen voor een gezonde en veilige aarde: opwarming aarde, verlies biodiversiteit, ontbossing, chemische milieuverontreiniging, verstoring biogeochemische kringlopen, verzuring oceanen, luchtvervuiling, uitputting ozonlaag en waterschaarste (bron: updated planetary boundaries Stockholm Resilience Centre). Hiervoor is naast het gebruik van de kernindicatoren uit de EN 15804+A2 ook gebruik van de aanvullende indicatoren noodzakelijk.

EN 15804+A2 werd in 2019 vastgesteld na uitvoerige studie (zie CEN-TR 17005), consultatie en stemmingen volgens de vaste CEN-normalisatieprocedures. De norm EN 15804+A2 is daarbij in opdracht van de Europese Commissie, en met ondersteuning van de Joint Research Centre van de Europese Commissie, zoveel mogelijk in lijn gebracht met de Europese PEF- systematiek (Product Environmental Footprint). In Nederland gebruiken we sinds jaar en dag al indicatoren zoals humane toxiciteit en eco-toxiciteiten die nu onder de aanvullende indicatoren van EN 15804+A2 zijn opgenomen.

KNB is het eens met de keuze dat de externe infrastructuur voor externe energielevering nu wordt opgenomen in de bepalingmethode.

Verder steunt KNB de introductie van een 'as-built' rekenverplichting, in aanvulling op as-designed vergunningsverlening, omdat er na vergunningsverlening vaak nog aanpassingen plaats kunnen vinden in zowel ontwerp als in materialisatie waardoor het eindresultaat kan afwijken van het ontwerp.

KNB is zeer kritisch over de communicatie vanuit de Rijksoverheid over een en ander. Zo wordt enerzijds de resultante van de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken gepresenteerd als de meest integrale modellering van de milieubelasting. Anderzijds initieert en financiert de Rijksoverheid initiatieven die hier haaks op staan en verheft het middelen, die mogelijk kunnen bijdragen aan een betere prestatie, ongenuanceerd tot doelen.

Een voorbeeld van dit laatste is de Nationale Aanpak Biobased Bouwen (NABB) waarin, zonder referentie aan de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken, wordt gesuggereerd dat bio-based bouwmaterialen categorisch en onder alle omstandigheden beter zijn voor het milieu. LCA berekeningen tonen echter aan dat een bepaald materiaal nooit per definitie een lagere MKI geeft ten opzichte van andere materialen. Dat verschilt per toepassing, het product en de oorsprong en bewerking van de daarbij gebruikte materialen.

KNB verzoekt u om eenduidigheid en duidelijkheid in de markt te creëren en de relatie tussen doelen en middelen helder(der) uit te leggen. Daarmee wordt een gelijk speelveld tussen bouwmaterialen bevorderd, materiaalneutraliteit zijdens de overheid gewaarborgd en voorkomen dat op basis van een door de Rijksoverheid gewekte indruk, materialen worden bevoorrecht die zich daar op basis van hun MKI prestaties niet op kunnen voorstaan.

KNB verzoekt u tenslotte om in de eigen communicatie de objectief vastgestelde, integrale milieubelasting van bouwmaterialen tot uitgangspunt te nemen en niet slechts die middelen die vooral bijdragen aan de realisatie van preferente beleidsdoelen.

Wij geven u nadrukkelijk in overweging het voorgaande te betrekken bij de definitieve vaststelling van de nieuwe Omgevingsregeling.

Met vriendelijke groet,

vereniging Koninklijke
Nederlandse Bouwkeramiek

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Ewald L.J. van Hal', is written over the typed name and title.

mr. Ewald L.J. van Hal
directeur